

Wstęp

Klasyfikacja budżetowa odgrywa **ważną rolę w systemie finansów publicznych**. Zapewnia jednolite zasady grupowania zarówno dochodów, jak i wydatków budżetowych.

Szczegółowa klasyfikacja dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych jest określona w rozporządzeniu Ministra Finansów z 2 marca 2010 r. W 2014 r. wydano tekst jednolity (Dz.U. z 2014 r. poz. 1053). W związku z licznymi zmianami oraz wprowadzanymi reformami **klasyfikacja budżetowa jest ciągle nowelizowana**. Niektóre podziały przestają obowiązywać, pojawiają się nowe, a przy niektórych zmieniają się objaśnienia. Jednostki sektora finansów publicznych zmiany te powinny na bieżąco uwzględniać w planowaniu, rachunkowości i sprawozdawczości. **Jakie zmiany należy uwzględnić od 1 stycznia 2018 r.?**

14 marca 2017 r. Minister Rozwoju i Finansów podpisał rozporządzenie zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2017 r. poz. 580). Nowelizacja dotyczy dostosowania nazewnictwa i treści objaśnień poszczególnych podziałów klasyfikacyjnych do wdrożonej 1 marca 2017 r. konsolidacji administracji podatkowej, kontroli skarbowej i Służby Celnej wynikającej z ustawy z 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej oraz ustawy z 16 listopada 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej. Rozporządzenie weszło w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia (czyli 21 marca 2017 r.), z mocą od 1 marca 2017 r. **Wyjątkiem są zmiany dotyczące nazwy rozdziału 75008 oraz uchyleniu rozdziałów 75010 i 75013, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2018 r. i będą miały po raz pierwszy zastosowanie do opracowania ustawy budżetowej na rok 2018.**

25 lipca 2017 r. zostały ogłoszone zmiany w klasyfikacji budżetowej rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z 21 lipca 2017 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2017 r. poz. 1421). Zmiany mają charakter porządkujący i dostosowawczy do zmian wprowadzanych ustawami regulującymi funkcjonowanie jednostek należących do sektora finansów publicznych, m.in. związanymi z wdrażaniem reformy polskiego systemu oświaty i wprowadzeniem od 1 września 2017 r. nowego ustroju szkolnego. Część zmian weszła w życie już z dniem następującym po dniu ogłoszenia (czyli 26 lipca 2017 r.), a część – z dniem 1 września 2017 r. **Natomiast część zmian należy zastosować po raz pierwszy do opracowania projektu ustawy budżetowej oraz projektów uchwał budżetowych na rok 2018.**

Ponadto nowelizacją rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z 9 stycznia 2017 r. wprowadzono zmiany w klasyfikacji części budżetowych (Dz.U. z 2017 r. poz. 74) w zakresie części 36, która została uchylona.

Publikacja **stanowi ujednoliconą wersję klasyfikacji budżetowej** i obejmuje zmiany wprowadzone w rozporządzeniu Ministra Finansów z 2 marca 2010 r. w spra-

wie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych. Książka zawiera:

- **obowiązującą klasyfikację części budżetowych,**
- **aktualną, ujednoczoną klasyfikację dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych wraz z objaśnieniami,**
- **komentarz eksperta dotyczący stosowania podziałek w praktyce** pozwalający rozwiązać wątpliwości w wielu przypadkach – co ujmować, a czego nie należy ujmować w danej podziale,
- **oznaczenie terminów** – od kiedy obowiązuje lub do kiedy obowiązywała dana podziałka,
- **najnowsze pisma i opinie w zakresie klasyfikacji budżetowej** wydane przez Ministerstwo Finansów, Ministerstwo Edukacji Narodowej oraz przez organy kontrolne – regionalne izby obrachunkowe – dla ułatwienia przyporządkowane do poszczególnych podziałek.

Publikacja z pewnością będzie pomocna na co dzień pracownikom jednostek sektora finansów publicznych we właściwym stosowaniu podziałek klasyfikacji budżetowej oraz w prawidłowym planowaniu i wykonywaniu planów finansowych tych jednostek.

1. Klasyfikacja budżetowa – zasady ogólne, kryteria

Klasyfikacja budżetowa stanowi bazę techniczną do prezentowania rodzajów działalności, rodzajów dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych. Odgrywa ważną rolę zarówno w planowaniu, rachunkowości, jak i w sprawozdawczości. Klasyfikacja ta **nie stanowi podstawy prawnej do ustalania i pobierania dochodów, a także do dokonywania wydatków budżetowych** – jest jedynie instrumentem do ujmowania gromadzonych dochodów i ponoszonych wydatków na podstawie właściwych aktów prawnych. Pozwala na grupowanie dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów według jednolitych kryteriów przez wszystkie jednostki sektora finansów publicznych. Wyróżnia się **trzy kryteria** klasyfikacji budżetowej wskazane w **tabeli 1**.

Tabela 1. Kryteria klasyfikacji budżetowej

Kryterium	Objaśnienia
Podmiotowe	Oznacza podział na części zarówno dochodów, jak i wydatków budżetowych. Każda z części odpowiada aktualnemu podziałowi resortowemu administracji rządowej, a każda z jednostek resortowych jest dysponentem, który odpowiada za wykonanie określonej części budżetu.
Przedmiotowo-funkcjonalne	Oznacza podział dochodów według źródła ich pochodzenia, natomiast podział wydatków – według przeznaczenia tych środków. Dochody i wydatki budżetowe dzieli się na działy i rozdziały. Działy budżetu umożliwiają analizę oraz ocenę zaangażowania środków budżetowych w wykonanie funkcji publicznych, społecznych i gospodarczych państwa, natomiast rozdziały budżetu stanowią poszerzenie klasyfikacji działowej.
Rodzajowe	Oznacza uzupełnienie klasyfikacji przedmiotowo-funkcjonalnej o paragrafy i pozycje, przy czym treść paragrafów określa rodzaj dochodu i wydatku.

Według klasyfikacji budżetowej można dokonywać analiz, porównań dochodów i wydatków – oczywiście w zależności od potrzeb. Klasyfikacja budżetowa spełnia **cztery funkcje**, wskazane i objaśnione w **tabeli 2**.

Tabela 2. Funkcje klasyfikacji budżetowej

Funkcja	Objaśnienia
Ekonomiczna	Oznacza przejrzyste powiązanie określonych elementów układu budżetu państwa lub jednostki samorządu terytorialnego z zadaniami, które budżet państwa lub jednostka samorządu terytorialnego zamierza wykonać.
Finansowa	Pozwala na planowanie i wykonywanie budżetu zgodnie z przyjętymi założeniami oraz kontrolę poprzez budżet całej gospodarki finansowej państwa lub jednostki samorządu terytorialnego.
Informacyjna	Wiąże się z jawnością i przejrzystością finansów publicznych i jest ściśle związana ze sprawozdawczością.
Prawna	Oznacza zapisanie konkretnej kwoty dochodów lub wydatków w określonej podziałce klasyfikacji, co przesądza o zakresie kompetencji finansowych organów wykonujących budżet.

Obowiązująca klasyfikacja budżetowa jest zawarta w **rozporządzeniu Ministra Finansów z 2 marca 2010 r.** w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (dalej: rozporządzenie o klasyfikacji budżetowej). Rozporządzenie to było wielokrotnie nowelizowane, a w 2014 r. ogłoszono tekst jednolity, do którego wprowadzono liczne zmiany.

W poszczególnych załącznikach do tego rozporządzenia określono:

- załącznik nr 1 – klasyfikację działań,
- załącznik nr 2 – klasyfikację rozdziałów,
- załącznik nr 3 – klasyfikację paragrafów dochodów, przychodów i środków,
- załącznik nr 4 – klasyfikację paragrafów wydatków i środków,
- załącznik nr 5 – klasyfikację paragrafów przychodów,
- załącznik nr 6 – klasyfikację paragrafów rozchodów,
- załącznik nr 7 – szczegółową klasyfikację wydatków dla zadań z zakresu bezpieczeństwa zewnętrznego,
- załącznik nr 8 – szczegółową klasyfikację wydatków dla zadań z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego.